

PŘEDMLUVA

1. Úvodem: o studiu na vysoké škole / kapitolu napsala D. Trpišovská /	5
1. 1. Problematika přechodu ze střední školy na školu vysokou	5
1. 2. Stručná charakteristika závažných situačních činitelů, ovlivňujících přizpůsobení nových studentů na studium na vysoké škole	5
1. 3. Odlišnosti vzdělávacího procesu na vysoké škole	9
1. 4. Požadavky na vlastní vzdělávací aktivitu studentů	12
1. 5. Jak zajišťovat efektivnost samostatného studia	16
1. 6. Několik poznámek k psychohygienickým aspektům samostatného studia nových studentů	23
2. Základní informace o studiu psychologie	27
2. 1. Charakteristika studia psychologie	28
2. 2. Profil absolventa a možnosti uplatnění v praxi	35
2. 3. Základní prameny a způsoby získávání informací v psychologii. Knihovny a jejich využívání. Práce s literaturou	43
2. 3. 1. Základní prameny a způsoby získávání informací	43
2. 3. 1. 1. Odborné a vědecké informace	43
2. 3. 1. 2. Základní typy informačních pramenů v psychologii a příbuzných oborech	46
2. 3. 1. 3. Přehled základních publikací a periodik z psychologie	48
2. 3. 2. Knihovny a jejich využívání	54
2. 3. 3. Práce s literaturou	58
2. 4. Psychologické katedry a ústavy v ČSSR, nejdůležitější psychologická pracoviště v zahraničí	67
2. 4. 1. Psychologické katedry a ústavy v ČSSR	67
2. 4. 2. Nejdůležitější psychologická pracoviště v zahraničí	69

3. Přehled hlavních vývojových období psychologie	71
3. 1. Stručný přehled vývoje psychologického myšlení do vzniku vědecké psychologie	71
3. 1. 1. Předfilozofické období	71
3. 1. 2. Psychologie ve starověku	73
3. 1. 3. Psychologie ve středověku	77
3. 1. 4. Psychologie v novověku - do vzniku vědecké psychologie	78
3. 2. Vznik vědecké psychologie a její vývoj do současnosti	82
3. 2. 1. Předpoklady vzniku vědecké psychologie	82
3. 2. 2. Vznik a zakladatelé psychologie jako samostatné vědy	86
3. 2. 3. První psychologické školy	88
3. 2. 3. 1. Funkcionalismus	89
3. 2. 3. 2. Behaviorismus	90
3. 2. 3. 3. Fenomenologická psychologie a příbuzné směry	92
3. 2. 3. 4. Geštalt psychologie	93
3. 2. 3. 5. Hlubinná psychologie / psychoanalýza /	94
3. 2. 4. Současný stav buržoazní psychologie	95
3. 3. Marxisticko-leninské základy psychologie	99
3. 3. 1. Přínos marxismu-leninismu psychologii	99
3. 3. 2. Přehled vývoje sovětské psychologie	102
3. 3. 3. Základní principy marxistické psychologie	105
3. 3. 3. 1. Princip materiální povahy psychiky a princip reflexní povahy psychiky	105
3. 3. 3. 2. Princip odrazu	107
3. 3. 3. 3. Princip determinismu a historismu	109
3. 3. 3. 4. Princip vývoje psychična a princip jednoty vědomí a činnosti	111
3. 3. 4. Současný stav psychologie v socialistických zemích, úkoly psychologie v socialismu	113
3. 3. 5. Psychologie v socialismu a kapitalismu	116
4. Základní pojmy a základní odvětví psychologie	120
4. 1. Základní psychologické pojmy	120

4. 1. 1. Předmět psychologie	120
4. 1. 2. Prožívání, chování, činnost, jednání	123
4. 1. 3. Psychika a vědomí	127
4. 1. 4. Člověk a prostředí	131
4. 1. 5. Psychické procesy, psychické stavy psychické vlastnosti	134
4. 2. Místo psychologie v systému věd	140
4. 2. 1. Hlavní rysy současného přístupu zkoumání člověka	140
4. 2. 2. Vědy o lidstvu, o člověku v jeho ontogenezi, o osobnosti, člověku a subjektu a úloha psychologie	141
4. 2. 3. Postavení psychologie v systému věd	143
4. 3. Systém psychologických věd	144
4. 4. Stručná charakteristika některých psychologických disciplín	148
4. 4. 1. Základní psychologické disciplíny	148
4. 4. 2. Speciální psychologické disciplíny	162
4. 4. 3. Aplikované psychologické disciplíny	165
5. Přehled základních psychologických metod	174
6. Profesionalizace a institucionalizace psychologie	182
6. 1. Služba psychologie jednotlivým oblastem společenské praxe, profesionální a institucionální aspekty	182
6. 1. 1. Oblast psychologie práce a řízení	184
6. 1. 2. Oblast klinické / zdravotnické/ psychologie	185
6. 1. 3. K normativním předpokladům činnosti psychologa ve společenském systému dělby práce	190
6. 2. Charakteristika činnosti psychologů v praxi	190
6. 2. 1. Charakteristika činnosti psychologa v oblasti psychologie práce a řízení	191
6. 2. 2. Charakteristika činnosti psychologa v oblasti klinické / zdravotnické / psychologie	193
6. 2. 3. Charakteristika činnosti psychologa v oblasti poradenské psychologie	196

6. 3. Úloha psychologie při formování osobnosti
socialistického člověka

198

6. 4. Morálně politické požadavky na činnost
a osobnost psychologa

202